

Looduskaitseseaduse ja metsaseaduse muutmise seadus

§ 1. Looduskaitseseaduse muutmine

Looduskaitseseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva seaduse §-s 1 ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks tagatakse maismaal 30 protsendi ja merel 30 protsendi ulatuses tõhus kaitse.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kaitset tagavate loodusobjektide loetelu ja eelisjärjestuse kriteeriumid kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

2) seadust täiendatakse §-ga 4¹ järgmises sõnastuses:

„§ 4¹. Loodusmetsad

(1) Loodusmetsad on peamiselt looduslike protsesside tulemusel arenenud metsad, kus võib leida mõningaid inimtegevuse jälgi, ent need ei ole ulatuslikud ega ole oluliselt muutnud puistu looduslikkust.

(2) Loodusmetsa tunnuste, kriteeriumite ja kaitse korraldamise täpsustatud alused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

3) paragrahvi 7 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Loodusobjekti käesoleva seaduse alusel kaitse alla võtmise eeldus on selle ohustatus, haruldus või tüüpilisus, teaduslik, ajaloolis-kultuuriline või esteetiline väärtus või tähtsus ökosüsteemide sidususe tagamisel või rahvusvahelisest lepingust tulenev kohustus.“;

4) paragrahvi 8¹ täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hüvitusala määramisel peab arendaja saavutama kokkuleppe maaomaniku või -haldajaga.

5) paragrahvi 9 lõige 10¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10¹) Kohaliku kaitse alla võetava loodusobjekti kaitse alla võtmise otsuse eelnõu tuleb kooskõlastada Kliimaministeeriumiga.“;

6) paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva seaduse § 2 lõikes 3 seatud eesmärgi saavutamisel lähtub Keskkonnaamet valdkonna eest vastutavale ministrile alade kaitse alt välja arvamiseks ja kaitse-eeskirjade muutmiseks ettepaneku tegemisel sama paragrahvi lõigetes 1 ja 2 seatud põhimõtetest, liikide ja elupaikade seisundi seirest ja asjakohaste uuringute ja inventuuride tulemustest ning arvestades käesoleva seaduse § 1 lõikes 1 sätestatud eesmärki.“;

7) paragrahvi 14 lõiget 1 täiendatakse punktidega 12 ja 13 järgmises sõnastuses:

„12) poolloodusliku koosluse esinemise alal niidet maha jätta;

13) hooldada ehitisi või teha maaparandushoiutöid, mille käigus eemaldatakse setet mehhaniseeritult või muudetakse veerežiimi.“;

8) seadust täiendatakse §-ga 14¹ järgmises sõnastuses:

„§ 14¹. Riiklik seire, uuring ja inventuur

(1) Kinnisasja omanikul ei ole õigust keelata käesoleva seaduse alusel riigi kavandatud või tellitud seire, uuringu või inventuuri (edaspidi ka töö) tegijal, kes esitab kinnisasja valdaja nõudel töötõendi või tellitud töö lepingu ja andmed, millises haldusmenetluses keskkonnateavet kogutakse, kinnisasjal viibida või sealt läbi liikuda töö läbiviimiseks.

(2) Kinnisasja omanikul on õigus viibida kinnisasjal tehtava seire, uuringu või inventuuri juures töö tegija pakutud ajal ja juhiseid järgides, välja arvatud juhul, kui sellega kaasneks elupaiga või liigi kasvukoha kahjustamine või liigi häirimine.

(3) Teave kavandatud riikliku seire, uuringu või inventuuri kohta avaldatakse selle asutuse kodulehel, kes töö on kavandanud või tellinud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teates mägitakse seire, inventuuri või uuringu:

- 1) eesmärk;
- 2) piirkond;
- 3) toimumise periood.

(5) Kui riigi kavandatud või tellitud seire, uuring või inventuur tehakse õuemaal, teatab asjaomane asutus või töö tegija kinnisasja omanikule täpse toimumise aja ning tähtaja, mis aja jooksul kinnisasja omanik saab anda teada soovist viibida seire, inventuuri või uuringu tegemisel ning lisab teatele käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud teabe või viite sellele. Kinnisasja valdaja peab võimaldama juurdepääsu õuealale toimingute tegemise ajaks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud juhul saadab asutus, kes töö on kavandanud või tellinud, või töö tegija teate elektrooniliselt füüsilisest isikust kinnisasja omanikule, kellel on Eesti teabevärvast registreeritud või rahvastikuregistrisse kantud e-posti aadress vastavale e-posti aadressile ning juriidilisele isikule äriregistrisse kantud e-posti aadressile. Muul juhul saadetakse teade lihtkirjaga isiku rahvastikuregistrisse kantud aadressile.

(7) Töö tegijal on õigus saada kinnistusraamatu ja rahvastikuregistri vastutavalt töötlejalt käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud ülesande täitmiseks vajalikke isikuandmeid ning neid sellel eesmärgil töödelda.

(8) Õuemaal inventuuri, uuringu või seire läbiviimiseks ja sellest kinnisasja omaniku teavitamiseks on vaja töödelda järgmisi isikuandmeid:

- 1) isiku nimi,
- 2) isikukood,
- 3) e-posti aadress,
- 4) elukohajärgne aadress.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud isikuandmeid säilitatakse inventuuri, uuringu või seire tegemise lõpuni.

10) Inventuuri, seire või uuringu aruanne on haldusmenetluse seaduse § 39 tähenduses eksperdi arvamus.“;

9) paragrahvi 15 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kaitseala sihtkaitse- ja piiranguvööndis, hoiualal või kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstaval loodusobjektidel olevad või kaitstava looduse üksikobjekti juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks ning kinnisasja valdaja peab tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale loodusobjektile.“;

10) paragrahvi 15 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) teadustöötajal, kes tegeleb kaitstava loodusobjektiga seotud teadustööga ja esitab valdaja nõudel teadusasutuse väljastatud sellekohase õiendi, mis sisaldab infot teadustöö tegija, uurimisala ja perioodi ning teadustöö eesmärgi kohta.“;

11) paragrahvi 18 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „Kaitseala, hoiuala või püsielupaiga“;

12) seadust täiendatakse §-ga 18¹ järgmises sõnastuses:

„§ 18¹. Loodusväärtuse kaitseks lepingu sõlmimine

(1) Loodusväärtuse kaitseks eramaal eraomandis kinnisasja omanikuga võib sõlmida notariaalse lepingu (edaspidi *leping*), mille alusel koormatakse kinnisasi isikliku kasutusõigusega riigi kasuks. Lepingu saab sõlmida väljaspool kaitstavat loodusobjekti asuva Eesti looduse infosüsteemi kantud loodusväärtuse kaitseks.

(2) Isiklik kasutusõigus on riigi õigus kasutada kinnisasja loodusväärtuse kaitseks ja keelata või piirata kinnisasjal majandustegevust kaitse-eesmärgi kohaselt.

(3) Kinnisasja omanik on kohustatud tagama loodusväärtuse säilimise.

(4) Loodusväärtuse kaitseks riigi kasuks isikliku kasutusõiguse seadmisel ja lepingu sõlmimisel on riigi volitatud esindaja Keskkonnainvesteeringute Keskus.

(5) Loodusväärtusega kinnisasja omandiõiguse üleminekul lähevad üle kõik selle kaitseks sõlmitud õigused ja kohustused. Loodusväärtusega omandi üleminekul ei ole omandajal õigust lõpetada lepingut ennetähtaegselt ühe aasta jooksul omandamisest arvates.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 seatud keelu või piirangu ja loodusväärtuse hooldamise kulu hüvitis (edaspidi *loodusväärtuse kasutusõiguse tasu*) makstakse kinnisasja omanikule riigi kasuks isikliku kasutusõigusega koormamise perioodil iga-aastaste võrdsete maksetena.

(7) Loodusväärtuste loetelu, kasutusõiguse tasu arvutamise alused, lepingu sisu ja sõlmimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(8) Loodusväärtuse kasutusõiguse tasu arvutamisel kasutatakse käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud meetodikat.“;

13) paragrahvi 20 lõiget 3 täiendatakse pärast tekstiosa „riigi poolt omandamise“ tekstiosaga „ja sellele kasutusvalduse seadmise“ ning pärast tekstiosa „korra ja alused“ tekstiosaga „ning kasutusvalduse seadmise lepingus kokkulepitavad tingimused“;

14) seadust täiendatakse §-ga 20³ järgmises sõnastuses:

„§ 20³. Riiklikult kaitstaval loodusobjektidel asuval kinnisasjale kasutusvalduse seadmine

(1) Käesoleva seaduse § 20 lõigetes 1–1³ toodud eelduste täitmisel võib riik kokkuleppel kinnisasja omanikuga seada metsaga kinnisasjale või selle osale kasutusvalduse 99 aastaks.

(2) Kasutusvalduse seadmise ettepaneku tegemise õigus on kinnisasja omanikul, kaitstava loodusobjekti valitsejal või valdkonna eest vastutaval ministril. Kasutusvalduse seadmise algatamise ning omandamise otsustab Keskkonnaameti peadirektor. Kasutusvalduse seadmisega seotud kulud kannab riik ja seda finantseeritakse riigieelarvest igaks eelarveaastaks määratud summa piires või riigitulundusasutuse eelarvest.

(3) Kasutusvalduse seadmisel on tasu suuruse aluseks kinnisasjal kasvava metsa väärtus, lähtudes käesoleva seaduse § 20 lõike 3 alusel sätestatud metoodikast. Tasu makstakse välja ühekordselt kasutusvalduse seadmisel. Juhul, kui kinnisasja omanik rikub kasutusvalduse tingimusi, ning kasutusvalduse ennetähtaegsel lõpetamisel on riigil õigus nõuda kinnisasja omanikult terves ulatuses tagasi makstud tasu ning lisaks leppetrahvi, mis moodustab 10% hüvitisest.

(4) Juhul, kui kinnisasja koormavad hüpoteegid, tuleb kasutusvaldus seada kinnistusraamatus hüpoteekidest kõrgemale järjekohale.

(5) Kasutusvalduse seadmisele käesoleva paragrahvi alusel kohaldatakse käesoleva seaduse § 20 lõigetes 4–7 sätestatut.“;

15) paragrahvist 24 jäetakse välja tekstiosad „pruunkaru talvitumispaika või“ ja „pruunkaru talvitumispaiga või“;

16) paragrahvi 25 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „loodusobjekti“ tekstiosaga „ning ranna ja kalda“;

17) paragrahvi 30 lõiget 2 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) Eesti looduse infosüsteemi kantud poollooduslike koosluste hävitamist või kahjustamist põhjustav tegevus, nagu mullaharimine, puittaimestiku istutamine, väetamine, taimekaitsevahendite kasutamine.“;

18) paragrahvi 31 lõiget 2 täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) Eesti looduse infosüsteemi kantud poollooduslike koosluste hävitamist või kahjustamist põhjustav tegevus, nagu mullaharimine, puittaimestiku istutamine, väetamine, taimekaitsevahendite kasutamine, välja arvatud kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekul tehtav tegevus.“;

19) paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Kui piiranguvööndis olemasolevate maaparandussüsteemide rekonstrueerimis- ja hoiutööd võivad kahjustada kaitse-eesmärgi saavutamist, võib kaitse-eeskirjaga seada nendeks tingimusi või need tegevused keelata, kui nimetatud piirangud ei takista maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist väljaspool kaitstavat loodusobjekti.“;

20) paragrahvi 33 lõike 1 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

21) paragrahvi 38 lõike 4 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) olemasoleva elamu või avalikus kasutuses oleva hoone tarbeks rajatavale tehnovõrgule ja -rajatisele;

22) seaduse 7. peatükki täiendatakse §-ga 45¹ järgmises sõnastuses:

„§ 45¹. Haljastuse inventeerimine

Kohalik omavalitsus võib kehtestada looduväärtuste väljaselgitamiseks haljastuse inventeerimise korra, milles sätestatakse haljastuse hindamise meetodika, inventuuri tegijate kvalifikatsioon, inventeerimise tulemuste vormistamise nõuded ja kinnistuomaniku kohustus haljastus enne kavandavat ehitustegevust nõuetekohaselt inventeerida.“;

23) paragrahvi 51¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Talvituspaiga avastanud isik on kohustatud informeerima sellest kolme ööpäeva jooksul Keskkonnaametit, kes nii kiiresti kui võimalik teavitab maaomanikku ning peatab pruunkaru talvituspaigas metsateatisega lubatud tegevused ja jahipiirkonna kasutusõiguse loaga määratud tegevused kuni talvitusperioodi lõpuni.“;

24) paragrahvi 57 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Nimekirja võõrliikidest, mille isendite hävitamise kohustus on kinnisasja omanikul või valdajal, ning ohjamistegevuse tähtaja kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

25) paragrahvi 63 lõiked 2–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Leidja võib surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendi enda valdusesse jätta, kui Keskkonnaamet ei ole leidjat teavitanud teisiti.

(3) Keskkonnaamet võib surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendi enda valdusesse jätta, kui isendit saab kasutada teadus- või õppeotstarbel.

(4) Kui Keskkonnaamet soovib surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendit enda valdusesse või kui leidja ei soovi isendit oma valdusesse jätta, antakse isend üle Keskkonnaametile, kes korraldab isendi kasutamise teadus- või õppeotstarbel või isendi hävitamise, kui selle kasutamine ei ole otstarbekas.“;

26) paragrahvi 71 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 71. Kaitstava loodusobjekti kaitse nõuete rikkumine

(1) Kaitstava loodusobjekti kasutamise või kaitse nõuete rikkumise eest, välja arvatud §-des 71¹–71⁹, 73, 74¹, 74² ja 74⁵–74²⁶ loetletud rikkumised, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.“;

27) seadust täiendatakse §-dega 71¹–71⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 71¹. Kaitstaval loodusobjektil majandustegevuse ja loodusvarade kasutamise keelu rikkumine

(1) Kaitstaval loodusobjektil majandustegevuse või loodusvarade kasutamise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.

§ 71². Kaitstaval loodusobjektidel ehitamise nõuete rikkumine

(1) Kaitstaval loodusobjektidel ebaseadusliku ehitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.

§ 71³. Kaitstaval loodusobjektidel viibimise keelu rikkumine

(1) Kaitstaval loodusobjektidel viibimise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 75 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 eurot.

§ 71⁴. Kaitstaval loodusobjektidel sõidukiga sõitmise nõuete rikkumine

(1) Kaitstaval loodusobjektidel sõidukiga, sealhulgas maastikusõidukiga, või ujuvvahendiga sõitmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 71⁵. Kaitstaval loodusobjektidel telkimise ja lõkke tegemise keelu rikkumine

(1) Kaitstaval loodusobjektidel telkimise või lõkke tegemise eest selleks keelatud kohas – karistatakse rahatrahviga kuni 75 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 71⁶. Kaitstaval loodusobjektidel rahvaürituse korraldamise nõuete rikkumine

(1) Kaitstaval loodusobjektidel rahvaürituse korraldamise kohta kehtestatud piirangute rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 71⁷. Kaitstaval loodusobjektidel puittaimestiku istutamise ja raie nõuete rikkumine

(1) Kaitstaval loodusobjektidel puittaimestiku istutamise või raie nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 150 000 eurot.

§ 71⁸. Kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstava loodusobjekti kasutamise ja kaitse nõuete rikkumine

(1) Kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstava loodusobjekti kasutamise või kaitse nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 71⁹. Kaitstaval loodusobjektidel poollooduslike koosluste kaitse nõuete rikkumine

(1) Kaitstaval loodusobjektidel poollooduslike koosluste kaitse nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.“;

28) paragrahvi 73 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tiheasustusalal kasvava puu või selle osa ebaseadusliku raie eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 10 000 eurot.“;

29) paragrahv 74 tunnistatakse kehtetuks;

30) paragrahv 74¹ muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„Võõrliikide kasutamise nõuete rikkumine

(1) Võõrliikide kasutamise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.“;

31) paragrahv 74² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 74². Kaaviaripakendi märgistamise nõuete rikkumine

(1) Kaaviaripakendi märgistamise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 10 000 eurot.“;

32) paragrahvid 74³ ja 74⁴ tunnistatakse kehtetuks;

33) paragrahvi 74⁵ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1007/2009 artiklis 3 ning komisjoni rakendusmääruses (EL) 2015/1850 sätestatud hülgetoodete turule laskmise või impordi nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 15 000 eurot.“;

34) paragrahvi 74⁶ lõikes 2 asendatakse arv „32 000“ arvuga „100 000“;

35) seadust täiendatakse §-dega 74⁷–74²⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 74⁷. Ranna ja kalda piiranguvööndis metsa kasutamise ja kaitse nõuete rikkumine

(1) Ranna või kalda piiranguvööndis metsa kasutamise või kaitse nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 150 000 eurot.

§ 74⁸. Ranna ja kalda piiranguvööndis maavara kaevandamise keelu rikkumine

(1) Ranna või kalda piiranguvööndis maavara kaevandamise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 74⁹. Ranna ja kalda piiranguvööndis mootor- ja maastikusõidukiga sõitmise nõuete rikkumine

(1) Ranna või kalda piiranguvööndis mootor- või maastikusõidukiga sõitmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 74¹⁰. Ranna ja kalda ehituskeeluvööndis ehitamise nõuete rikkumine

(1) Ranna või kalda ehituskeeluvööndis ebaseadusliku ehitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.

§ 74¹¹. Kaitsealuse loomaliigi isendi tahtliku surmamise keelu rikkumine

(1) Kaitsealuse loomaliigi isendi tahtliku surmamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 74¹². Kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmise ja tahtliku häirimise keelu rikkumine

(1) Kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmise või tahtliku häirimise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 74¹³. I kaitsekategooria taimede ja seente kaitse nõuete rikkumine

(1) I kaitsekategooria taimede või seente kahjustamise, sealhulgas korjamise või hävitamise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 150 000 eurot.

§ 74¹⁴. II kaitsekategooria taimede ja seente kaitse nõuete rikkumine

(1) II kaitsekategooria taimede või seente kahjustamise, sealhulgas korjamise või hävitamise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 74¹⁵. III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade kaitse nõuete rikkumine

(1) III kaitsekategooria taimede, seente või selgrootute loomade hävitamise või loodusest korjamise ulatuse nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 74¹⁶. Looduslikult esinevate lindude tahtliku häirimise keelu rikkumine

(1) Looduslikult esinevate lindude tahtliku häirimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 eurot.

§ 74¹⁷. Looduslikult esinevate lindude, nende pesade ja munade tahtliku kahjustamise keelu rikkumine

(1) Looduslikult esinevate lindude või nende pesade või munade tahtliku kahjustamise või pesade kõrvaldamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 eurot.

§ 74¹⁸. Looduslikult esinevate lindude, nende pesade ja munade tahtliku hävitamise keelu rikkumine

(1) Looduslikult esinevate lindude või nende pesade või munade tahtliku hävitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 74¹⁹. Nahkhiirte ja lindude rõngastamise nõuete rikkumine

(1) Nahkhiirte ja lindude rõngastamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 75 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 10 000 eurot.

§ 74²⁰. Looduslikult esinevate mittekaitsealuste loomaliikide kaitse nõuete rikkumise või võõrsilt sisse toodud või tehistingimustes peetud looduslikult esinevate liikide isendite loodusesse laskmise nõuete rikkumise eest

(1) Looduslikult esinevate mittekaitsealuste loomaliikide kaitse nõuete rikkumise või võõrsilt sisse toodud või tehistingimustes peetud looduslikult esinevate liikide isendite loodusesse laskmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 10 000 eurot.

§ 74²¹. Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ IV lisa punktis a loetletud loomaliikide isendite paljunemis- ja puhkekohtade hävitamise ja kahjustamise keelu rikkumine

(1) Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ IV lisa punktis a loetletud loomaliikide isendite selgelt märgatavate paljunemis- või puhkekohtade hävitamise või kahjustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 74²². I kaitsekategooria liigi isendiga tehingu tegemise keelu rikkumine

(1) I kaitsekategooria liigi isendiga tehingu tegemise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 74²³. II kaitsekategooria liigi isendiga tehingu tegemise keelu rikkumine

(1) II kaitsekategooria liigi isendiga tehingu tegemise keelu rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 eurot.

§ 74²⁴. III kaitsekategooria liigi isendiga tehingu tegemise keelu rikkumine

(1) III kaitsekategooria liigi isendiga tehingu tegemise keelu rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 10 000 eurot.

§ 74²⁵. Looduslikult esinevate linnuliikide isenditega tehingu tegemise keelu rikkumine

(1) Looduslikult esinevate linnuliikide elus või surnud isendite või nende selgelt äratuntavate kehaosade või nendest valmistatud toodete müügi, müügiks transportimise, müügi eesmärgil pidamise ja müügiks pakkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 8 000 eurot.

§ 74²⁶. Loodusliku loomastiku ja taimestiku ohustatud liikidega riikidevahelise kauplemise nõuete rikkumine

(1) Nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 lisades A–D loetletud looma- ja taimeliikide kaitse nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.“;

36) paragrahvi 75 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „71, 73, 74 ja 74²–74⁴ ja 74⁶“ tekstiosaga „71–71⁷, 71⁹, 74², 74⁶–74⁸ ja 74¹¹–74²⁶“;

37) paragrahvi 75 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „71, 73 ja 74“ tekstiosaga „71⁸ ja 73“;

38) paragrahvi 75 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „74¹ ja 74⁵“ tekstiosaga „74¹, 74⁵ ja 74²⁶“;

39) paragrahvi 75 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva seaduse §-des 74⁹ ja 74¹⁰ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Keskkonnaamet või valla- või linnavalitsus.“;

40) paragrahvi 75¹ lõikes 1 asendatakse tekstiosa „71 ja 74¹–74⁶“ tekstiosaga „71–71², 74¹, 74², 74⁵, 74⁶ ja 74¹¹–74²⁶“;

41) paragrahvi 76 tekstis asendatakse tekstiosa „71, 73 ja 74“ tekstiosaga „71⁸, 73, 74⁹ ja 74¹⁰“;

42) paragrahvist 77 moodustatakse seaduse 11¹. peatükk ja selle pealkiri sõnastatakse järgmiselt:

„11¹. peatükk
LOODUSOBJEKTILE TEKITATUD KAHJU“;

43) paragrahvi 77 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kaitstava loodusobjekti ja kaitsealuse liigi või muu loomaliigi, välja arvatud jahiluk, isendi hävitamise või kahjustamisega ning võõrliigi isendi loodusesse laskmisega keskkonnale tekitatud kahju ulatuse ja kahju hüvitamise arvestamise alused, hüvitamise korra ja hüvitise määrad kehtestab käesoleva seaduse §-s 77¹ sätestatud piirsummasid aluseks võttes ning kaitstava loodusobjekti ohustatuse taset arvestades Vabariigi Valitsus määrusega.“;

44) paragrahvi 77 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Keskkonnale õigusvastaselt tekitatud kahju hüvitab kahju tekitanud isik riigile käesolevas peatükis sätestatud ulatuses ja korras.“;

45) paragrahvi 77 lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) kaitstava loodusobjekti, ranna või kalda piiranguvööndis raiutakse või raadatakse puittaimestikku keelatud ajal või sellises kohas, kus kasutatav raieliik või raadamine on keelatud, või rikkudes kehtestatud raieingimusi;“;

46) paragrahvi 77 lõiget 3 täiendatakse punktidega 8 ja 9 järgmises sõnastuses:

„8) loodusesse lastakse võõrliigi isend või ei takistatud selle leviku laienemist või arvukuse suurenemist looduses;

9) kaitstaval loodusobjektil hävitatakse või kahjustatakse poollooduslikku kooslust.“;

47) paragrahvi 77 lõiked 4–10¹ tunnistatakse kehtetuks;

48) seaduse 11¹. peatükki täiendatakse §-ga 77¹ järgmises sõnastuses:

„§ 77¹. Loodusobjektile tekitatud kahju hüvitamise määrad

(1) I kategooria kaitsealuse liigi isendi:

1) ebaseadusliku hävitamise, elujõuetuseni vigastamise või ebaseadusliku loodusest eemaldamise korral arvestatakse keskkonnakahju 384–7000 eurot isendi kohta;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 64–3500 eurot isendi kohta.

(2) II kategooria kaitsealuse liigi isendi:

1) ebaseadusliku hävitamise, elujõuetuseni vigastamise või ebaseadusliku loodusest eemaldamise korral arvestatakse keskkonnakahju 256–3500 eurot isendi või 13–35 eurot isendi massi iga grammi kohta;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 24–1500 eurot isendi või 5–15 eurot isendi massi iga grammi kohta.

(3) III kategooria kaitsealuse liigi isendi:

1) ebaseadusliku hävitamise, elujõuetuseni vigastamise või ebaseadusliku loodusest eemaldamise korral arvestatakse keskkonnakahju 128–1500 eurot isendi või 5–15 eurot isendi massi iga grammi kohta;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 24–700 eurot isendi või 3–7 eurot isendi massi iga grammi kohta.

(4) Liigi püsielupaiga:

1) hävitamise korral arvestatakse keskkonnakahju 512–15 000 eurot ühe hektari kohta;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 128–7000 eurot ühe hektari kohta.

(5) Kaitstava looduse üksikobjekti:

1) hävitamise korral arvestatakse keskkonnakahju 1280–7000 eurot;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 768–3500 eurot.

(6) Kaitstaval loodusobjektidel oleva ja asjakohasesse registrisse kantud poolloodusliku koosluse:

1) hävitamise korral arvestatakse keskkonnakahju 8000–15 000 eurot ühe hektari kohta;

2) kahjustamise korral arvestatakse keskkonnakahju 4000–7000 eurot ühe hektari kohta.

(7) Kui nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 lisades A–D nimetatud liigi isendiga tehingu või toimingu tegemiseks rikutakse nimetatud määrusega ja selle alusel kehtestatud reegleid või kui selline isend eemaldatakse loodusest ebaseaduslikult, arvestatakse keskkonnakahju 52–150 000 eurot liigi ohustatuse astme ja isendi turuväärtuse põhjal.

(8) Liigi isendiga, välja arvatud jahiuluki isend, tehtud ebaseadusliku toiminguga, tema hävitamise, elujõuetuseni vigastamise, loodusest eemaldamise, tahtliku häirimise, tema pesa või munade tahtliku hävitamise, pesa kõrvaldamise või isendiga või tema selgelt äratuntava kehaosaga või sellest valmistatud toote või muu kaubaga tehtava tehingu eest arvestatakse keskkonnakahju 128–7000 eurot isendi kohta.

(9) Võõrliigi loodusesse laskmisega ja selle leviku laienemise või arvukuse suurenemisega keskkonnale tekitatud kahju arvestatakse 50–6400 eurot võõrliigi isendi või ruutmeetri kohta.“;

49) paragrahvi 91 täiendatakse lõikega 26 järgmises sõnastuses:

„(26) Enne käesoleva lõike jõustumist kaitse alla võetud alal on käesoleva seaduse § 30 lõike 2 punktis 7 ja § 31 lõike 2 punktis 13 nimetatud tegevus lubatud valitseja nõusolekul, kui kaitsekord ei sätesta teisiti.

§ 2. Metsaseaduse muutmise

Metsaseaduse § 63 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „§-s 20“ tekstiosaga „§-des 20 ja 20³“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn,2025. a

Algatab Vabariigi Valitsus

Vabariigi Valitsuse nimel